

П-346

28
1096

напрям

НІСН
терайнс
люду

V.N. Karazin Kharkiv National University

00461815

3

John A. W.

101

13/11

Получено
11.11.1939

28.1
1096

ЗАПИСАНИ ВЪ ПОЛТАВСКИЙ Г. Д. ЛАВРЕНКОМЪ,

ВЪ КИРИЛСКИЙ А. ДОНАЧЕВСЬКИЙ И ПОВІСНИКЪ, І. ПАНЧЕН-

м. п.
28.1
1096

ПІСНІ УКРАЇНСЬКОГО ЛЮДУ.

1034

ПІСНІ

про

КОХАННЯ.

видавъ

Д. Лавренко.

* * *

У дівчини стільки ласки,
Якъ на тихій воді ряски.

* * *

Дурна дівчина та нерозумная—
За козаченькомъ гине!
Що козаць її на жартъ займає,
А вона й віри діймає...

«Серце мое ретивее,
Слово неправдиве!
Слово неправдиве,
Звичаю не знає...»

* * *

У козака стільки віри,
Якъ на синімъ морі піни.

* * *

КОМЪ, А. СТОЯНОВИМЪ и І. ШЕВЧЕНКОМЪ.

ВЪ ЧЕРНИГОВСКИЙ М. ВЕРЫСКИМЪ, К. КИВАЛЬЧИЧЕМЪ и ОЛЕКСАНДРОВИЧЕМЪ.

1069

Центральна бібліотека
Біологія при АДУ
1928

П-346-ул.

ПІСНІ

про

КОХАННЯ.

ИЗДАНИЕ

1890

К. О. Х. А. Н. Р.

28.7
1896
Y57

ПІСНІ
про
КОХАННЯ.

ВИДАВЪ

Д. Лавренко.

У дівчини стільки ласки,
Якъ на тихій воді ряски.

Дурна дівчина та нерозумная—
За козаченькомъ гине!
Що козакъ її на жартъ займає,
А вона й віри діймає..

«Сердце мое ретивее,
Слово неправдиве!
Слово неправдиве,
Звичаю незнає»...

У козака стільки віри,
Якъ на синімъ морі піни.

К И І В Ъ.
Въ Дружарні Хведорова.
1864.

22

ПІСНІ

про

КОХАННЯ

ВЕРСІЯ

Д. Тарбенько.

Дозволено цензурою 8 мая 1864 г. Київъ.

Въсхвалю твою славу, Боже, якоже

«Сердце мое разнесло
Своего недрывающего
Своего недрывающего
Своего недрывающего»

Друга дімнина не перебувають
Не коханнямъ твоимъ
Що кохавъ і не жартувавъ
А воно і вірно діяло»

В козакъ старій вірні
Въсхвалю твою славу, Боже, якоже

КІЇВЪ

Въ Друківні Земковича

1864.

ПЕРВІ ЛЮБОЩІ. 1—35.

Чисте як голубка, а як калина хороше, дівча вже чує близьке кохання I—II. Чогось нудиться IV. Серце просить ласки V—VI. Колиж парубок удався несливий такий VII. На улиці зараз виявлять, хто кого любить VIII—IX. Парубок заграє з дівчиною X. Вона кличе ёго до себе XI. Парубок незабарливий: вже вигукує XII. Дівчина начеб-то не знає що й робить; мати навчає XIII—XIV. И почали вони бачились що день божий, а їй усе таки мало XIV. «Чи ж справді він любить? треба до воріжки.» XVII—XVIII. Гукає парубок,—не виходить дівчина, сидить дома, XIX, а на думці все одно: деж стрінутись з милим XX. Аж нетерплячка її бере XXI. Парубок приходить, та прямо до матері: зятем хоче бути XXII. Мати здається на дочку. Парубок до неї в кімнату XXIII. Цілуються, милуються, й ни провішо більш гадки не мають XXIV—XXV. «Чом раніш не прийшов?» XXVI. «Коли поберемся?» XXVII. «Чого так рідко ходиш?» XXVIII. Гарно та любо так дівчині XXIX. Хай брешуть сусіди! XXX. Батько не доглядить XXXI, не встережуть дівчини от парубка! XXXII. На дівчину слава стала: «треба зупинитись.» XXXIII. Дівчина признається матері; мати вередує XXXIV—XXXV. Не пуска й до милого XXXVI.

II

«Пізно, мати, вчити!» XXXVII. «Пусти та й годі.» Хитрить дівчина одь батька й одь матері, XXXIX—XL. вчаща до неї парубокъ що-ночі, XLI—XLII. хоть и бѣе її підъ-часъ за те мати. XLI.

ПАРУВАННЯ. 36—77

Дівчина взялась за розумъ: XLIV. їй уже мало однії ласки, їй треба щирої правди. XLV. Сумує парубокъ: не признається ёму дівчина. XLVI. Докоряє ёго своєю щиростію. XLVII—XLVIII. Не такъ уже й шанує XLIX. перестала й говорить до ёго; L. отсила до другої LI. А все оттого, що парубкові треба приданого, а не щирої ласки... LII. Не те у дівчини на мислі: LIII—LV. скорішъ вона піде въ черниці, а ніжъ за нелюба. LVI. А въ парубка коли не гроші, то дурниця: жартує зъ дівчиною для іграшки. LVII. Вона й віри ёму дїймає, LVIII. а потімъ и плаче... XIX. Соромно ёму зразу її покинуть... LX. Каже що візьме за себе. LXI—LXII. Марна надія... дійшла сердешна до того, що дальше вже й нікуди, якъ у тому лісі... LXIII—LXVIII. А черезъ кого найбільшъ? Черезъ дворовихъ лежнивъ, LXIX. черезъ москалівъ, LXX. писарівъ, LXXI. дяківъ, поповичівъ... LXXII—LXXIII. и всякихъ паничівъ, LXXIV—LXXV. Колись и козаки вчащали до панночокъ. LXXLI—LXXLIII. «Дурниця, паничу!» LXXIX. Нема нічого въ світі краще для дівчини, якъ той вольний козакъ... LXXX—LXXXII. На чумака й не дивляться дівчата. LXXXIII. А якъ не стало козаківъ, то й чумаки полюбились LXXXIV—LXXXV. Чимъ же вінъ такий любязний бувъ, той козакъ? Не знавъ вінъ не долі въ коханні, бо не було ёму въ степу широкому вину добра добувати, якъ що

III

бувъ вінъ бідний. LXXXVI. Тільки вівчаръ тиняється
теперъ по тому стегу.... LXXXVII.

НЕДОЛЯ.

78—168.

Любовъ—горе, LXXXVIII. гірше одъ усякої болісті.
LXXXIX—LC. Любляться собі двойко, якъ ті голубята,
а недоля, якъ той сокиль, розлучає. XCI—LСII. «Люби-
лися, теперъ такъ!» XC Зійдуться, а їмъ ще важче
на серці. XCIV—XCV. Чомъ же не поберуться? XCVI.
така вже їх доля: пішли вінчатися, не застали пошівъ
дома XCVII—IC. Прийдеться разлучит сь. C. Козакъ
виражається въ дорогу. CI. Вороги не дають покою.
CII—CIII. Сумує дівчина. CIV—CV. Або жъ козака
беруть у москалі. CVI, Розлука на віки. CVII. А хочъ
и обіща козакъ вернутись, та не обіща дівчина ждати;
CVIII. ще каже, що забуде й думать про ёго. CIX. Але
се такъ тільки зъ серця: CX. вона чахне на самоті.
поки не положять въ домовину, CXI—CXII. або не піде
въ черниці. CXIII. Да й безъ розлуки горе: козакъ
лине до иншої, CXIV. а надъ першою насміхається..
Кличе ёго дівчина... CXV—CXVI. Козакъ вибrehується,
CXVII. а далі прямо їй каже, що жениться на иншій
CXVIII—CXIX. та ще й просить її до себе на весілля.
CXX. Помилуна путееу спершу зъ тією, що одбила її
много, а далі просить, щобъ не одбивала, алежъ та
ще похваляється передъ нею; на решті полаялись.
Плаче, а все таки їй не віриться: «чи жъ таки зов-
сімъ не любить? у воріжки бъ понитатись.» А козакъ,
якъ и кінъ ёго, не чує нігъ підъ собою, швендяючись
до одній, до другої й до третей.. Ось що вінъ назива
умомъ! Зате жъ и дівчина уміє відомстити. CXXX.
Козакъ бачить, що вже дуже незвичайне ёго слово...

CXXXI. Побивається вінъ за нею, споминаючи перві
 любові та милощі. CXXXII—CXXXVII. У дівчини два
 парубки й обидва вірненькі. CXXXVIII. Докоряє вінъ
 зрадливому товаришу, CXXXIX. сумує: засватана мила.
 CXL. Просить зилля такого, щобъ забути горе. CXLI.
 Померъ козаць.... CXLIИ—CXLIИИ. Не на радість би й
 зостався: CXLIV—CXLV. ёго мила вже за иншимъ,
 CXLVI. и незгодиться на те, щобъ спровадить нелюба....
 CXLVII—CL. Не те що въ Донцівъ: тамъ коротка
 росправа. CL. И въ насъ колись такъ росправлялись
 зъ зрадливою дівчиною. CLИ—CLИИ. Зрадливий и пару-
 бокъ, зрадлива буває й дівчина, але на сердешній усе
 окошується. CLIV. Покинута згадує зрадливого, сумує
 та плаче, плаче та сумує, CLV—CLIX. хотъ и просять
 її добрі хлопці. CLX. Инколи здається їй, що хтось
 кличе.. CLXI. и знову сумно.... CLXII—CLXV. Якъ
 вона ёго любила.... CLXVI. а вінъ узявъ собі иншу.
 CLXVII. пусто въ серці, якъ у келіі въ черниці..
 CLXVIII—CLXIX. жаднои надії.. CLXX. Часомъ сча-
 стя приверзеться, тоді важко прокидатись.. CLXXI.
 якъ навиженна тоді дівка... CLXXII. И одъ чого усе
 отсе?... Розгадка. CLXXIII.

ПЕРВІ ЛЮБОЩІ.

I.

Коло млина калина—

Коло млина, серденько, калина!

Коло млина, любонько, калина!

Тамъ дівчина ходила

Тамъ дівчина, серденько, ходила!

Тамъ дівчина, любонько, ходила! ¹⁾

Цвітъ калину ламала—

Та въ пучечки в'язала,

До личенька рівняла:

«Ой колибъ я така,

Якъ калина жаркая!»

На дорожку кидала,

А зъ дорожки підняла,

Та понесла въ городокъ,

Та продала за шажокъ,

Та купила голубця,

Та принесла до дому,

Та пустила до долу:

¹⁾ Такъ після кожного стиха.

Сипле ёму пшениці,
Ставля ёму водиці—
Вінъ пшениці не хоже,
Вінъ водиці не хоче,
Та все собі буркоче.

Маіорщина. Д. Л.

II.

Ой зъ-за гори, зъ-за калиноньки
Іхали улани зъ україноньки;
Приїхали вони до хати,
Стали дівчину реведувати ¹⁾:
«Чого вь тебе ніжечки біленькі?»
— «Бо у чулочку, мій уланочку.»
«Чого вь тебе рученьки біленькі?»
— «Бо вь холодочку, мій уланочку.»
«А чого вь тебе брови чорпенькі?»
— «Бо на шнурочку, мій уланочку.»
«А чого вь тебе губки солодкі?»
— «Бо у медочку, мій уланочку.»

Хоролъ. Д. Л.

III.

Ой ти зоря та вечірняя,

¹⁾ Revidere.

*) а не "реведувати"

Чомъ не рано изіходила,
 Чомъ місяця не догонила?
 «Ой рано я исхопилася,
 Надъ річкою зупинилася,
 На дівчину задивилася—
 Тамъ дівчина та купалася,
 Білимъ миломъ вимивалася,
 Своімъ личкомъ искрашалася:
 «Личко мое та біленькее,
 Кому будешъ та вірненькее?»...

Засуля. Д. Л.

IV.

Спатъ мені не хочеться,
 Очиці маленькі—
 Якби мені на всю нічъ
 Козакъ молоденький!

Маіорщина. Д. Л.

V.

И вкриюся—холодно,
 Роскриюся—душно!
 Бідна моя головонька—
 Самій ідні спати скушно.

Той мені не до-дупі,
 Що приходивъ у кожусі;
 Той мені сподобався,
 Що гудзями застібався,
 Той мене пече-ріже,
 Що до мене усе лізе.

Лісовичі. І. Н.

VI.

Спать мені не хочеться
 И сонъ мене не бере—
 Що нікому пригорнути
 Молодої мене.
 Нехай мене той голубить,
 Котрий щиро мене любить;
 Нехай мене той займає,
 Хто кохання въ серці має—

Охъ! охъ! охъ!

Хто кохання въ серці має.

Жарь, мати, капустиці,
 Жарь, мати, буряківъ—
 Ой жаль мені повидати
 Чорноморськихъ козаківъ.

Пусти жъ мене, моя мати,
 На юлицю погуляти—
 На юлицю погуляти,
 Коли хочешъ зятя мати—

Охъ! охъ! охъ!

Коли хочешъ зятя мати.

Ой съ-підъ хмизу на пічъ лізу,

Ажъ по хаті луна йде—

А хто жъ мене вірно любить,

Той й на печі знайде.

Я на пічъ, вінъ за мною—

Укриюся зъ головою:

«Одчепись, препоганий!

Цілувати незугадний—

Охъ! охъ! охъ!

Цілувати незугадний.

Ой я въ морі купалася

И я въ біду попалася;

Я жъ біду перебуду

И я море перебреду.

Бісь біду перебуде!

Одна згине, друга буде...

Одна згине, друга буде,
 Яка була, така й буде—
 Охъ! охъ! охъ!
 Яка була, така й буде.

Київ. А. Л.

VII.

„Белая береза“

«По садочку хожу,
 Шавліечку сажу—
 Ой я въ тебе, моя мати,
 Не жонатий хожу.»
 — «Оженися, мій синочку,
 Оженись, Андрійко,
 Возьми собі паняночку,
 У Степана дочку.»
 — «А въ Степана дочка,
 Вона міні не рівня:
 Ходить по дворочку,
 Якъ та королівна.
 Зъ ею ні стати,
 Ні поговорити,—
 Проти неї шапку зняти,
 На добридень дати.»
 Брязнули ключі,
 Одъ комори йдучи,—

Ой заплакавъ Андрійко,
 Одъ Марусі йдучи:
 «Ой, Боже жъ мій, Боже,
 Що я опізнився;
 Я на свою та й Марусю
 Та й не надивився.
 Ой піду я въ садъ,
 Та вирву я м'яти,—
 Припадає Андрійку
 Марусеньку брати.
 Ой піду я въ садъ,
 Та вирву я рути,—
 Припадає та Марусі
 У Андрійка бути.»

Щаснівка. К. К.

VIII.

Гусята, гусята —
 Гречку поїли,
 До ставу, до ставу
 Пить полетіли.
 Переймай, переймай,
 Марусенько, гусі
 Поцілуй, поцілуй
 Та Андрійка въ усь.
 Дакъ щожъ, дакъ и ну,
 Дакъ и поцілую,

Та й у тую борідоньку

Та й у золотую,

У той носочокъ,

Якъ у колосочокъ,

У той видочокъ,

Повний якъ гірочокъ,

А вѣ тії брівоньки,

Чорні якъ шнурочокъ.

Щаснівка. К. К.

IX.

Перейди, місяцю,

Та на нашу улицу:

А на нашій улиці

Та все хлопці молодці,

А нема найкращого,

А нема найстаршого.

Якъ Омельківъ Андрусь—

Та по улиці ходить,

Та воликівъ шукає.

Твої воли вѣ шкоді

У Ганни вѣ городі;

Та піди воли займи

Та до Ганни зайди,

То вона буде рада

Та любить лучче буде.

Хлипнівка. І. І.

X.

«У городі верба—
 Підрубавъ же бъ я;
 Колибъ мині дівчина,
 Сподобавъ же бъ я.»
 — «У городі бузина,
 На ій листу нема;
 Ти поганий, ти мирзений,
 Въ тебе хисту нема.
 Не стій на лёду,
 Бо провалишся:
 Чи ти мене вірно любишъ,
 Що ти чванишся.
 Не стій коло тину,
 Бо я тебе перекину...
 Перекину тебе
 У городъ до себе.»

Щаснівка. К. К.

XI.

Ой у полі криниченька
 На чотирі гони, ¹⁾
 Напуває козаченько
 Вороні коні.

¹⁾ «На чотирі грані.»

Тамъ дівчина воду брала,
 Руту поливала,
 Молодого козаченька
 Въ гості зазивала:
 «Прийди, прийди, козаченьку,
 Та до мене въ гості,
 Есть у мене дві світлиці,
 Третя на помості;
 Есть у мене отець-мати—
 Будуть шанувати,
 Медомъ, виномъ, горілкою
 Часто частувати.

Щаснівка. К. К.

XII.

Ой въ саду въ садочку
 Зацвіли волошки—
 Вийди, вийди, моя мила,
 Погуляємъ трошки.
 Ой въ саду въ садочку
 Та зацвіли вишні—
 Вийди, вийди, моя мила,
 Або сестру вишли.

Тараша І. И.

XIII.

«Чи то, мати, соловейко,

Що въ саду літає,—

Чи то, мати, соловейко,

Що въ дудочку грає.»

—Ой то, доню, соловейко,

Що въ саду літає,

А то, доню, козаченько,

Що въ дудочку грає.

Давай ёму принадоньку,

Нехай привикає.

«Якужъ ёму, моя мати,

Принаду давати?»

—«Стели, доню, постіль білу,

Лягай изъ нимъ спати,—

Праву ручку въ голівочку,

Лівою обняти,

Та й пригорнуть до серденьва,

Та поцілувати.

Чайківка. В. М.

XIV.

—Совіль, мати, сокіл, мати,

Все вікномъ літає.

—Давай, доню, принадоньку,
Нехай привикає.

—Яку-жъ ёму, моя мати,
Принадоньку дати?

Насипъ пшiнця по колiнця,

Водицi по крильця,

То вiнъ пшiнця наклюється,

Водицi напъється,

Якъ полине въ чисте поле,

То й нашчебечеться.

—То не сокiль, моя мати,

Що вiкномъ лiтає,

А то сокiль, моя мати,

Що коникомъ грає.

Пiдъ моi ворiтця

Конемъ навертає.

Давай доню принадоньку,

Нехай привикає.

—Яку-жъ ёму, моя мати,

Принадоньку дати?

Вари рыбу осетрину,

Будемъ вечеряти,

Стели постiль тонку й бiлу,

Лягай изъ нимъ спати:

Праву ручку пiдъ голову,

Лiвою обняти,

До серденька пригорнувши,
Тай поцілувати.

С. Неморожъ. И. I. — Зр. Мордовц. 165. Егбена (чешц.)
2, 151.

XV.

—Та голубъ, мати,
Голубъ прилітає.

—Дай же, доню, принадоньку,
Нехай привикає.

—Та яку жъ мені, моя мати,
Принаду давати?

—Та посидай пшiньця по колiньця,
Водиці по крильця.

—Ой козакъ, мати,
Козакъ, мати, прибуває.

—Давай, доню, принадоньку,
Нехай привикає.

—Яку жъ мені, моя мати,
Принаду давати?

—Стели постiль та бiленьку,
Лягай изъ iмъ спати—

Одну ручку въ голiвочку,
Другою обняти,

Пригорнувши до серденька,
Тай поцілувати.

—Цілуваннечко жъ, милуваннечко,
 Та до серця доходить:
 Семи аршинъ поясина
 Та коло мене не обходить.
 Ти думаешъ, моя мати,
 Що до мене въ гості ходить,
 Ажъ вінъ мене молодую
 Изъ умочка зводить.
 Не гнівайся жъ, моя мати,
 Що я проступила,
 Удалого козаченька
 Собі полюбила.

Щаснівка. К. К.

XVI.

И дощъ иде, и хмариться,
 Въ хуторі калюжа...
 Не бачила миленького,
 Хожу якъ недужа.
 Якъ бачила у неділю,
 Сіючи шавлію,
 Якъ бачила въ понеділокъ,
 Полючи барвінокъ,
 Якъ бачила у вівторокъ,
 Мовъ вже неділь зъ сорокъ,

Якъ бачила у середу,
Женучи череду,
Якъ бачила у четверъ,
Та вже й не теперъ!
Якъ бачила у п'ятницю,
Та вже й не трапиться!
Якъ бачила у суботу,
Йдучи на роботу.

Маіорщина. Д. Л.

XVII.

По надъ яромъ, по надъ яромъ
Цигани стояли;
А міжъ тими циганами
Циганка ворожка;
А до тії циганочки
Втоптана дорожка;
А по тій же дорожці
Дівчина ходила;
Вона жъ тую циганочку
Вірненько просила:
Циганочно-волошечко,
Вволи мою волю —
Причаруй же козаченька
На вікъ изо мною;
Циганочка-волошечка
Та вволила волю —

Урізала трохи коси,

Козака напоїла; ¹⁾

А щобъ ёго молодого

Челядь не любила.

Иде козакъ улицею,

Якъ рибонька вьється;

Сидить дівка біля вікна,

Зъ козака сміється.

Иде козакъ улицею,

Підківками креше,

За нимъ иде молода дівчина,

Русу косу чеше.

Годі тобі, молодий козаче,

Підківками кресать!

Годі тобі молода дівчино,

Русу косу чесать!

Буду кресать, буду кресать,

Поки й поламаю!

Буду чесать, буду чесать,

Поки й підобгаю.

Хоролъ. Д. Л.

ХІІІ.

«Циганочка-махлярочка,

Вволи мою волю:

¹⁾ „Накурила“ въ другій піснї.

Гукає парубокъ,—не виходить дівчина, сидить дома,

17

Причаруй же козаченька,
Щобъ живъ изо мною.»
Циганочка-махларочко
Воленьку вволнила:
Урізала русої коси
Й обохъ напоїла.
Оце жъ тобі, дівчинонько,
Довишніі чари;
Щобъ тебе, дівчинонько,
Усі люде знали.

Щаснівка. К. К.

XIX.

Закотилося сонечко
За зелений гай,
А у тому та гайку
Ніхто не бувавъ.
Молоденький та Андрійко
Коня наповавъ,
До своєї та Марусі
Три послоньки славъ.
«Молодая та Маруся,
Яка бо ти пишна—
Я до тебе три посли славъ,
А ти и не вийшла.»

Щаснівка. К. К.

Центральне бібліотечне
Бюро
Інв. №

XX.

На тімъ боці на толоці
 Сопілочка грає;
 Вона грає виграває,
 Тамъ челядь гуляє.
 «Пусти мене, моя мати,
 На той бочокъ прями;»
 Чи не вийде козаченько
 Сірихъ волівъ пасти.»
 «Пасітєся сірі воли,
 Не бійтєся вовка,
 А я піду до дівчини—
 Чи змита головка.
 Ой чи змита, чи не змита,
 Аби ненабита.»
 «Вари мати вечеряти,
 А я ляжу спати;
 Кому люба, кому мила,
 Той прийде й до хати.
 Вари мати вечеряти,
 Насипай у миску,
 А хто мене вірно любить,
 Той прийде й до хижки.

Маіорщина. Д. Л.

XXI.

Теренъ, теренъ, та не хміль,
Пришовъ милий, та не мій.
Мою душу порива—
Кого люблю та й нема!

Хмипнівка. І. Н.

XXII.

«Здрастуй, здрастуй ти, матусю!
Я приїхавъ по Настусю:
Хочу въ тебе Настю взяти,
Хочу тобі зятемъ стати.»
—Брешешъ, брешешъ, вражій сину!
Завезешъ мою дитину:
Ти п'яниця, ледащиця,
Въ мене жъ дочка якъ орлиця.—
«Ой якъ же ти, мати, знаешъ,
П'яницею називаешъ?
Що я хлопець пребогатий:
Маю собі скотъ рогатий
И галушки и пампушки
Ще й білесенькі подушки.»

Маіорщина. Д. Л.

XXIII.

Перепеличка
Мала, невеличка

Уполі літає,

Траву прогортає,

Гніздечка шукає.

Не знайшла гніздечка,

Знайшла сокілочка:

«Сокілоньку ясний,

Мій милий прекрасний!

Гордуєш ти мною,

Якь вітеръ горою,

Якь вітеръ горою;

Туманъ долиною,

Явіръ калиною,

А морозъ водою;

А морозъ водою—

Бозакъ дівчиною.»

Пішовъ до кімнати

Матусі питати:

Матусенько моя,

Де донечка твоя?»

— «Пішла у садочокъ

Щипать ягідочокъ.

Пішовъ у садочокъ,

Тільки знать слідочокъ.

Прійшовъ до кімнати,

Матусі питати:

«Матусенько моя,

Де донечка твоя?»

— «Пішла до криниці
Черпати водиці.»
Пішовъ до криниці,
Не знайшовъ дівиці;
Прийшовъ до кімнати
Матусі питати:

«Матусенько моя,
Де донечка твоя?»

— «Пішла до кімнати
Постіленьки слати.»

Пішовъ у світлицю
Дакъ знайшовъ дівицю.

Дівчино—сирото,»

Не стели широко,

Постелись узенько,

Поляжемъ близенько,—

Будемъ говорити,

Якъ у світі жити,

Якъ у світі жити,

Ділочко робити.

Щаснівка К. К.

XXIV.

Ой грай, коли граєшъ,
Коли чорні брови маєшъ!
А якъ такі якъ у мене,

Сідай, Грицю, коло мене.
 Сядь, Грицю коло мене,
 Ще й ніжечки підгорни,
 Яжъ тебе поцілую,
 Ти жъ мене обійми.

Дударі. I. III.

XXV.

Ой въ городі въ частоколі
 Зацвіли нагідки—
 Тимъ я тебе полюбила,
 Що й не знала звідкіль.
 Ой въ городі въ частоколі
 Зацвіли волошки—
 Тимъ я тебе полюбила,
 Що чорнявий трошки.—

Хитнівка I. II.

XXVI.

Гай, гай, гай,
 Гай зелененький—
 Тимъ я тебе полюбила,
 Що ти молоденький.
 Усю ніченьку
 Свічка горіла—
 Чому тоді не прийшовъ,

Якъ ясенъ місяць зійшовъ?
Тоді тебе принесло,
Якъ сонечко изійшло.
—Ой тимъ я не бувъ,
Що чобіть не добувъ,
А въ батьковихъ не прийшовъ,
Що чортъ має подошовъ,
А въ матчинихъ не хочеться,
Що устілка волочеться.
Не подивуй, дівчино,
Що я замазався,
Та на твою біленькую
Постіль изобразя.
Не подивуй, дівчино,
Що я обідрався:
Бо мій батько робивъ гладко,
До й я въ ёго вдався.

Щаснівка. К. К.

XXVII.

—Чорні очі якъ терень,
Коли ми ся поберемъ?
—Поберемося въ неділю,
Маю въ Бозі надію.

Тараша І. И.

XXVIII.

Ой мій же вінъ мій,
Ой мій же вінъ власний!

На німъ свита шовкомъ шита
Ще й поясъ прекрасний.
Коли жъ ходишъ, то ходи,
Коли любишъ, то люби!
Не зводь мене изъ ума,
Чортъ-би паривъ твою ма!

Пилиповичі В. М.

XXIX.

Ой дубъ таки дубъ,
Таки зелененький—
Таки бувъ, ночувавъ
Хлопець молоденький.
Таки дубъ, таки дубъ,
Таки не ліщина—
Таки бувъ, ночувавъ
Хлопець молодчина.
Таки дубъ, таки дубъ,
Таки дупливатий—
Таки бувъ, ночувавъ,
Хлопець бісноватий—

Лісовичі І. Н.

XXX.

Стояла я въ затінку,
Затирала затірку

Гірка моя затірка,
Била мене матінка.
Стояла я на колодці,
Моргала я на молодцівъ:

«Сюди, сюди, молодець,
Въ мене чорні брови есть.»

—«Чортъ тебе бери зъ іми,
Давно жъ ти дуришъ іми.

Якби ти не манила,
Добъ була моя мила.»

—«Якби я не манила,
Добъ я боса ходила;
А то шевчиґа люблю,
Въ черевиченькахъ хожу.

Одна пара новая,
А друга сапьяновая,
Третяя чирвоная—
Сама чорнобровая.»

«Надъ дворомъ чорна хмара,
На тебе, дівко, слава—
Съ кимъ ти нічъ почувала?»

«Зъ молоденькимъ парубкомъ.

Усю нічку не спала

Та все Бога прохала:

Ой прибавъ, боже, ночі

На мої карі очі,

Укороть, Боже, денька,

Що я молоденька—
Хочь часівъ на чотирі,
Щобъ очі одпочили.

Щаснівка. К. К.

XXXI.

Ой на ютрі, на зарі
Іде милий на коні.
Підъ вікло вінъ підъ іжжає,
Та й достукується,—
Та й достукується,
Та й догуркується. ✕
Мий батенько зачувавъ,
Свою дочку узбуджавъ:
«Ой ти, дочко хороша,
Засвіти хутчій огню!
Засвіти хутчій огню,
Бо щось стоїть крїй вікна.»
— «Ой ти батенько рідний,
Изъ просоння гомонишь!
Изъ просоння гомонишь,—
Їго въ виці не ввидишь.»
Я молода уставала,
Віконечко одчиняла—
Віконечко одчиняла,
Сірого кота влускала.

+ Та й догуркується.

«Вже на дворі світ заравій—
 Де мені подіть kota?»
 Візьму котика въ припіл
 Та й винесу я на двір.
 Ой винесу я на двір,
 Та й пущу kota за двір,
 Що бь батенько не чувавь,
 Люде не вбачали,
 Що ми изь імь гулять стали.

Щаснівка. К. К. Зр. Егбена 2: 54.

XXXII.

—Смородина, смородина,
 Чомь не зродила?
 —Зіма була, цвітъ прибѣла, *(прибѣла)*
 Тимъ я й не зродила.
 —Молоденькій козаченько,
 —Чомъ ти не женився?
 —Я въ вѣску бувъ, забарився,
 Тимъ я й не женився.
 —Молодая дівчинонько,
 Чомъ ти ~~заміжъ~~ *не йшла?*
 Всю Вкраїну ~~исходила~~,
 Дакъ дружка ~~не знайшла~~.
 —Молодая дівчинонько,
 Слава на тебе,
 Кажуть люде, що ~~ночуеть~~

Бурлакъ у тебе.
 —Трясця людямъ, трясця людямъ,
 А лихо въ живіть!
 Поставте сторожу, поставте другу,
 Стережіте мене молодую.—
 Стороженька п'яна була,
 Вона заснула,
 Якъ приходивъ козакъ до дівчини,
 Вона й не чула.—

Щаснівка. К. К.

XXXIII.

✓ Хотівъ би я орломъ бути,
 Та хутко літати,
 Полетівъ би що-година
 Дівчатъ одвідати.
 Тамъ то дівка, тамъ то брова,
 Тамъ то очі чорні!
 Личкомъ біла, рум'яная,
 На слово вірна.
 Уже третій вечеръ, якъ я її бачивъ,
 Хожу коло хати, її не видати.
 «Вийди, дівчино, вийди, рібчино,
 Вийди, серденья, потіхо моя.»
 —«Не вийду, козаче, не вийду, собою,
 Не буду стояти цей вечіръ съ тобою;

Не буду стоять, вороги судять
Тебе и мене, серденья мое.»

Пилиповичі. В. М.

XXXIV.

Люблю, мати, того Гриця,
Що на конику вихриться;
Бо вінъ парень до лиця—
Люблю Гриця молодця!
Ой летіла сова,
Середь двору впала—
Такі очі, такі й брови,
Якъ у мого пана!
Летіла сениця,
Золотії крильця—
Такі очі, такі й брови,
Якъ у мого Гриця.
Ой летіла гуска,
Крилечками луска:
Таки лусь! таки лусь!
Таки серце Петрусь!

Хоролъ. Д. Л.

XXXV.

Ой стелеться барвіночокъ,
Не коренемъ—листомъ;

Викликає козакъ дівку,
Не голосомъ—свистомъ.

— Ой чи чула, д'вчинонько,
Якъ я тебе кликавъ,
Якъ крізь твої ворітечка
Сивимъ конемъ їхавъ?»

— Ой хочъ чула, хочъ не чула,
Не озивалася,

Мела хату, мела сіни
Та й засміялася;

Вийшла мати води брати
Та й догадалася.

«Чого, доню, усміхаєшся,
Чому мині старесенькій
Та й не признаєшся?»

— «Ой пий, мати, тую воду,
Що я наносила,—
Шануй, мати, того зятя,
Що я полюбила.»

— «Не буду я води пити,
Буду розливати,—
Не люблю я мого зятя,
Буду розлучати.»

Сама води наносила,
Сама буду й пити,
Сама дружка полюбила,
Сама буду й жети.»

Черезь мої будиночки
Орель воду носить —
Дівчинонька козаченька
Вечерити просить.

Щаснівка. К. К.

XXXVI.

Та вжежъ третій вечіръ,
Якъ я дівчину бачивъ,
Та вжежъ не виходить
И до мене не говорить.
—Та вийди, серце дівчино,
Вийди, сердце рібчино. (Рибчино)
Вийди, сердце, вийду й я,
Вийди, дівчино, потіхо моя.
—Охъ и рада я, молоденькій козаченьку,
Та ти ясний собою,
Та рада жъ я вийти
И поговорити зъ тобою,
Та не пускає й не велить
Моя мати изъ тобою говоритъ.

Щаснівка. К. К.

XXXVII.

Ой ти мати моя,
А я донька твоя—

Було мене добре бити,
 Якъ маленька була,
 А теперъ вже я велика,
 Треба мені чоловіка,
 Ні старого, ні малого,
 Козаченька молодого.

Щаснівка К. К.
 Лісович І. Н. Зр. Ерб. 2, 76.

XXXVIII.

Ой въ очереті чайка кигиче —
 Пусти, мати, на юлицю,
 Женишина кличе.
 Пусти мене, моя мати,
 Я й не забарюся,
 Тільки хлопцівъ подрочу
 Та й назадъ вернуся.
 А въ очереті та деркачъ дере —
 Пусти мати на юлицю,
 Бо ажъ плачъ бере.

Щаснівка К. К.

XXXIX.

Не стій підъ дверима,
 Вь мене мати Марина
 У комори ночує,
 Усю правду почує.

Не стій підъ вікномъ,
Не махай рукавомъ,
Бо якъ прийде пора,
До-я й вийду сама.

Щаснівка К. К.

XI.

Теперь же я пропала,
Бурка ногу стоптала;
Тежъ не курка—гусачокъ,
Тожъ удалий казачокъ.
На ніченьку приходивъ,
На ніженьку наступивъ.
Ой якъ ему искажу,
Що ти рано не ходи,
Хоче батько узнать;
Хочуть вони та й узнать,
Тебе край мене злебедать,
Хочуть людямъ объявить,
Зъ тобою й мене встрамить.

Щаснівка К. К.

XII.

Ой пожену я гусочки на плавъ—
Добровечірѣ, дівчино, бо ще я не спавъ.

Ой не спавъ, не спавъ, не буду й спати,
 Ой дай мені, дівчино, повечеряти.
 —Я й не топила, я й не варила,
 На білу периночку спать положила.
 Боже м'їй милий, який я удався—
 Брівъ черезъ річеньку та й не вмивався—
 Не вмивався й не втирався,
 Зъ своєю любезною та й розспрощався.
 Ой я звернуся та й уміюся,
 Зъ своєю миленькою распрощаюся.
 —Не ворочайся и не вмивайся,
 Бо ти мені, серденько, не сподобався.
 Е вь мене криниченька підъ перелазомъ,
 Умиемось, серденько, обое разомъ;
 Е вь мене хусточка шовкомъ шита,
 Утремось, серденько, хочъ буду й бита.
 Хочъ буду й бита та знаю защо—
 «Утиралось, матінко, тай не ледащо,
 Утиралось, умивалось,
 Воно мені, матінко, сподобалось.»

Щаснівка. К. К.

XLII.

Ой гиля гиля, гусята, на ставъ—
 Добривечірѣ, дівчино, я й досі не спавъ.
 Ой не спавъ, не спавъ, не буду й спати,
 Ой дай мені, серденько, повечеряти.

Я й не топила, я й не варила,
На білу перину спать положила.
У мене вечеря риба печена,
Не для тебе, серденько, приготвлена.
Е вь мене криниця підь перелазомъ,
Умиймося, серденько, обоє разомъ.
Е вь мене хустина, та шовкомъ шита,
Утрімося, серденько, хочъ буду й бита.
Хочъ буду й бита, знатиму й защо:
Полюбила козаченька, велике ледащо.

Хоролъ. Д. Л.

XLIII.

Ой дівчино моя мила,
За що тебе мати била?
— За те мене мати била,
Щобъ я хлопцівъ не любила.
Таки буду ходить,
Таки буду любить—
Або тобі, або міні,
Та й на світі не жить!
На улиці не була,
Конопельки терла,
Не бачила жепиха,
Трохи я не вмерла.

Щаснізкл. К. К.